

ГРОМАДСЬКА РАДА ДОБРОЧЕСНОСТІ

вул. Механізаторів, 9, м. Київ, 03109

<https://grd.gov.ua>

Затверджено

Громадською радою доброчесності

28 червня 2017 р.

РІШЕННЯ

про надання інформації на доповнення до Висновку про невідповідність кандидата на посаду судді Верховного Суду Ступак Ольги В'ячеславівни критеріям доброчесності та професійної етики

Громадська рада доброчесності надала Вищій кваліфікаційній комісії суддів Висновок про невідповідність критеріям доброчесності та професійної етики (надалі - Висновок) **Ступак Ольги В'ячеславівни** (далі – Кандидат), судді Вишого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ.

За результатами [співбесіди](#) Кандидата колегія Вищої кваліфікаційної комісії суддів вирішила оголосити перерву та внести на розгляд Вищої кваліфікаційної комісії суддів у пленарному складі питання про підтвердження здатності Кандидата здійснювати правосуддя.

Після аналізу пояснень та співбесіди Кандидата Громадська рада доброчесності вважає за необхідне підтвердити [Висновок](#), а також звернути увагу Вищої кваліфікаційної комісії суддів на такі обставини, які є важливими для прийняття рішення.

1. Кандидат не спростувала дані Висновку щодо неповноти декларацій Кандидата

1.1. У Висновку вказано, що відповідно до декларації Кандидата про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру за 2011 рік у неї та членів сім'ї **відсутня будь-яка нерухомість**, у т.ч. на праві користування. На співбесіді Кандидат підтвердила, що мала на праві користування житло, але не декларувала це право, оскільки не мала оформлених договірних відносин щодо користування майном. Факт права користування житлом та реєстрації місця проживання підтверджується і листом Оболонської районної у м.Києві державної адміністрації від 12.05.17 № 104-1586(з)-2058 у відповідь на запит члена Ради, де вказано, що Кандидат зареєстрована у складі сім'ї з восьми чоловік у квартири по вул. Богатирській у м.Києві.

1.2. У декларації за [2016 р.](#) вказано, що син Кандидата має на праві користування

будинок, площею 380 кв.м., але не зазначено право користування земельною ділянкою під цим будинком. І будинок, і земля належать свекрусі Кандидата. Кандидат підтвердила цей факт, але пояснень фактично не дала, оскільки члени комісії переадресували питання з цього приводу уповноваженому представнику Громадської ради і заслухали лише його пояснення.

Будь-яких додаткових пояснень, окрім тих, що [на сайті ВККС](#), щодо цих фактів від Кандидата не надійшло.

Вважаємо, що пояснення Кандидата не спростовують, а навпаки підтверджують встановлені Висновком факти. І попереднє, і чинне законодавство передбачало необхідність декларування нерухомого майна, яке перебуває у користуванні судді та членів його сім'ї. Окрім того, на інформаційний портал Громадської ради надійшов лист Національного агенства з питань запобігання корупції від 16.06.17 р. № 75-03/19850/2017, наданий у відповідь на звернення ГО “Автомайдан”, відповідно до якого право користування земельною ділянкою під будівлею, яка належить на праві користування суб'єкту декларування підлягає вказівці у декларації.

Відповідно до п.3.2. Бангалорських принципів дії та поведінка судді **повинні підтримувати впевненість громадськості у чесності й непідкупності судових органів.** З огляду на ці норми, а також враховуючи мету подачі декларацій, вважаємо, що при тлумаченні норм законодавства про декларування майна, судді зобов'язані використовувати ту позицію, яка передбачає **максимальну відкритість та повноту декларування з метою усунення будь-яких сумнівів щодо майнового стану судді.** Використання неоднозначностей у трактуванні законодавства для зменшення переліку майна, яке зазначається у декларації та мінімізації даних про це майно сприймається суспільством, як намагання приховати майно та джерела його походження, що негативно впливає на довіру до суду. Тому **суддя повинен докладати зусиль, щоб у декларації було відображено максимально повна інформація про майновий стан судді та членів його сім'ї.** Натомість, Кандидат на співбесіді не лише не визнала порушення, але й не побачила жодного реального чи ймовірного негативу для авторитету суду у недекларуванні коштовного майна, яке було у її користуванні. Це засвідчує, що Кандидат не усвідомлює або ігнорує місію кожного судді і те, що відповідно до Бангалорських принципів “довіра суспільства до судової системи і впевненість у моральному авторитеті, чесності та непідкупності судових органів має першорядне значення в сучасному демократичному суспільстві”. Цим Кандидат порушує ст. 3 Кодексу суддівської етики, відповідно до якої суддя **має докладати всіх зусиль** до того, щоб на думку розсудливої, законотворчої та поінформованої людини його поведінка була бездоганною.

2. Кандидат не надала доказів відповідності майна членів сім'ї та близьких осіб Кандидата їх доходам

2.1. У Висновку Рада зазначила, що майно Кандидата та членів її родини не відповідає їх сукупним доходам. Зокрема, не підтверджені джерела доходів для придбання свекрухою Кандидата будинку площею 380 кв. м. та земельної ділянки 0,1309 га під ним, які знаходяться у с. Стоянка Києво-Святошинського району Київської області. Відповідно до даних сайтів нерухомості ринкова вартість таких будинків складає від 5 000 000 грн. У декларації Кандидата вартість будинку не вказано взагалі, а у своїх поясненнях повідомила, що будинок та земля були придбані за 1 862 157 грн. Кандидат стверджувала, що доходи її свекрухи дозволяють їй придбати таке майно. Разом з тим, на співбесіді вона чітко озвучила, що **розмір доходів свекрухи їй невідомий**. Поважної причини неможливості отримання такої інформації Кандидат не назвала, про спроби її отримання теж не повідомила. **Тобто твердження про достатність доходів не базується на жодних доказах, також немає обґрунтованого пояснення неможливості отримати такі докази.** Натомість, у Досьє кандидата міститься інформація про відсутність доходів у власника будинку та землі, починаючи з 2012 р. (окрім пенсії). Це засвідчує, що **Кандидат не змогла пояснити джерела походження коштовного майна, яке перебуває у користуванні членів її сім'ї і не доклала достатніх зусиль, для того щоб пояснити.** Це є прямим порушенням п.10 ч.7 ст. 56 Закону “Про судоустрій та статус суддів” відповідно до якого суддя зобов'язаний підтверджувати законність джерела походження майна у зв'язку з проходженням кваліфікаційного оцінювання ..., якщо обставини, що можуть мати наслідком притягнення судді до дисциплінарної відповідальності, викликають сумнів у законності джерела походження майна або доброчесності поведінки судді”. Порушила Кандидат і ст. 18 Кодексу суддівської етики, відповідно до якої суддя повинен бути обізнаним про свої майнові інтереси та вживати розумних заходів для того, щоб бути обізнаним про майнові інтереси членів своєї сім'ї.

2.2. Громадська рада доброчесності поставила під сумнів задекларовану та пояснену вартість майна Кандидата та членів її родини. Зокрема, йдеться про придбану Кандидатом 05.04.2014 р. земельну ділянку 0,1 га у м. Києві. На співбесіді Кандидат підтвердила, що купівля була здійснена за 148 997 грн. Кандидат також стверджує, що новий будинок площею 380 кв. м. та земельна ділянка, площею 0,1309 га під ним у с.Стоянці були придбані 01.07.2015 р. загалом за 1 862 157 грн.

Рада вважає, що вказані Кандидатом ціни на усі ці об'єкти **очевидно не відповідають реальним ринковим цінам** і цю нерухомість неможливо було придбати за такі кошти (див. статистичні дослідження [№ 1](#) , [№ 2](#) , [№ 3](#) , [№ 4](#) , а також оголошення про конкретні об'єкти [№1](#) , [№ 2](#) , [№ 3](#) , [№ 4](#) , [№ 5](#) , [№ 6](#) , [№ 7](#)). При цьому звертаємо увагу на те, що з метою спростування висновків Ради Кандидат просто поставила під сумнів посилання на сайти нерухомості, вказані у Висновку, замість того, щоб надати документи, які б підтверджували ринкові ціни таких об'єктів. Це означає, що Кандидат, як мінімум, знехтувала обов'язком докладати достатніх зусиль, щоб належно пояснити вартість майна та джерела його походження так, щоб з погляду розсудливого, поінформованого та законослухняного зовнішнього спостерігача її майновий стан не викликав будь-яких

сумнівів.

З огляду на це, вважаємо, що Кандидат не виконала свого обов'язку підтвердити законність джерел походження майна, яке вказане у її декларації.

3. Нові факти, з'ясовані під час співбесіди, які є важливими для оцінки Кандидата

3.1. Під час співбесіди Кандидат підтвердила, що квартира, яку вона отримала як службову, перебуває у нежилому стані, а тому **вона та інші члени її сім'ї фактично проживають у будинку у с. Стоянка**. Однак право користування цим будинком задекларовано лише за сином і лише у 2016 році. Тобто ні в 2015, ні в 2016 роках Кандидат **не вказувала у декларації, що має у користуванні коштовну нерухомість**. Це прямо суперечить ч.2. п.1 с. 46 Закону “Про запобігання корупції”, відповідно до якої декларуванню підлягають об'єкти нерухомості, що знаходяться у них в оренді чи на іншому праві користування, **незалежно від форми укладення правочину, внаслідок якого набуто таке право**.

3.2. На співбесіді Кандидат вказала, що свекруха Кандидата не є єдиним власником будинку та землі під ним. Однак у декларації вона зазначена як єдиний власник. Тобто Кандидат вказала недостовірну інформацію або у декларації, або під час співбесіди.

3.3. Кандидат підтвердила, що квартиру, площею 108 кв. м., яку вона отримала як службову у 2012 році, незабаром було позбавлено статусу службової. На співбесіді Кандидат повідомила, що це відбулось без її відома та без її звернення і на уточнююче питання члена ради підтвердила, що особистої її заяви на це не було (таймкод на відео 1:28:30). Однак на запит члена Громадської ради доброчесності нам було надано Протокол № 10 житлово-побутової комісії ВССУ від 19 червня 2013 року, у якому чітко вказано, що розгляд питання про виключення квартир з числа службових відбувався **на підставі заяви Ступак О.В. від 30 травня 2013 року**. Тобто інформація Кандидата не відповідає дійсності.

Окрім того, враховуючи, що за поясненнями самої Кандидата, члени її сім'ї мають достатні доходи, придбавають коштовне майно (автомобіль BMW X5), а на цей момент усі вони мають місце проживання, потреба у даному житлі у неї очевидно відпала. Однак Кандидат продовжує бути користувачем цієї квартири, що унеможлиблює її передачу особам, які дійсно потребують житла. Додатково зазначимо, що на переконання Ради практика виведення житла з числа службових суперечить діючому законодавству та є способом обходу заборони на набуття такої квартири у власність. Відповідно до п.6 Положення про надання службових жилих приміщень і користування ними в Українській РСР, затвердженого постановою Ради Міністрів УРСР від 04.02.1988 № 37 жиле приміщення виключається з числа службових, якщо відпала потреба в такому його використанні, а також у випадках, коли в установленому порядку воно виключено з числа

жилих. Жодної з підстав для виведення житла з числа службових не було.

Відповідно до ст. 2 Кодексу суддівської етики суддя не має права використовувати своє посадове становище в особистих інтересах чи в інтересах інших осіб та не повинен дозволяти цього іншим. Рада вважає, що володіння службовим житлом без потреби у такому житлі або після того, як така потреба відпала є проявом недоброчесної поведінки та використання посадового становища судді в особистих інтересах.

Таким чином Громадська рада доброчесності вважає, що під час співбесіди Кандидат не спростувала, а підтвердила факти, які стали підставою для Висновку. Також здобуті нові факти, які засвідчують невідповідність Кандидата критеріям доброчесності та професійної етики. Просимо Вищу кваліфікаційну комісію врахувати викладене при голосуванні стосовно Кандидата у пленарному складі та підтримати висновок Ради.

Додаток:

- 1) лист ВССУ вих № 1784/0/29-17 від 26.05.2017 р.
- 2) лист Національного агентства з питань запобігання корупції від 16.06.17 р. № 75-03/19850/2017
- 3) лист ГО "Автомайдан" від 06.06.17 р.
- 4) лист Оболонської районної у м.Києві державної адміністрації від 12.05.17 № 104-1586(з)-2058
- 5) стаття з аналітичного сайту нерухомості - огляд ринку приватних будинків у передмісті Києва <http://100realty.ua/uk/analytics/44251>
- 6) стаття з сайту ProSud http://blog.prosud.info/stupak_olga_v_yacheslavivna.html

**Координатор
Громадської ради доброчесності**